

ה"ת 29770/12/13 - ילינה מנסור נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בחיפה

ה"ת 29770-12-13 מנסור נ' יחידת תביעות להב 433
תיק חיצוני:
בפני כב' השופטת שולמית ברסלב
מבקשת ילינה מנסור ת.ז. 016653628 ע"י ב"כ עוה"ד אייל
אלקסלסי ו/או דן זוהר
נגד מדינת ישראל
משיבה

החלטה

1. לפניי בקשה להשבת כלי רכב מסוג B.M.W, שנת ייצור 2013 שמספרו 13-181-76 (להלן "התפוס" או "כלי הרכב") בהתאם לסעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש] התשכ"ט-1969 (להלן "הפקודה").
2. לטענת המבקשת, כלי הרכב נתפס ביום 2/12/13 עת שהה בביתה, מר מוחמד אבו-מוך (להלן "מר אבו-מוך") וזאת במסגרת חקירה המתנהלת כנגדו וכנגד חברות אחרות בשליטתו העוסקות בעבודות תשתית ופיקוח בהיקפים גדולים בחשד לעבירות מיסים והלבנת הון מזה תקופה ארוכה. לשיטתה, כלי הרכב נרכש בכספה, רשום על שמה, אין לה כל ידיעה או קשר לחקירה המתנהלת או לפעילות העסקית של מר אבו-מוך ו/או החברות שבשליטתו ועל כן, לא מתקיימת במקרה דא, אף אחת מעילות התפיסה המנויות בסעיף 32 לפקודה. עוד נטען כי בשים לב לרכוש שנתפס עד כה ולהוראת סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון, אין גם צורך בתפיסת כלי הרכב לצורך חילוט עתידי ומכל מקום, ניתן להסתפק בחלופת תפיסה על דרך איסור דיספוזיציה בכלי הרכב והוספת המשיבה כמוטב בפוליסת הביטוח של כלי הרכב.
3. המשיבה מתנגדת לבקשה. לשיטתה, כלי הרכב נתפס ביום 2/12/13 במסגרת חקירה בגין חשדות לביצוע עבירות על חוק איסור הלבנת הון, עבירות על חוק העונשין, עבירות על חוק מס ערך מוסף ופקודת מס הכנסה, המתנהלת בשיתוף יחידת להב 433 של משטרת ישראל, מחלקת חקירות מכס ומע"מ חיפה והצפון. כלי הרכב נתפס בהתאם לצווי בית משפט, עת הפכה החקירה לגלויה וכחלק מתפיסת רכוש נרחבת במסגרתה נתפס כדין רכושם של מעורבים בפרשה. לטענת המשיבה, המדובר בחקירה שעודנה מתנהלת כאשר טענות המבקשת בבקשתה אינן עולות בקנה אחד עם ממצאי החקירה אשר נאספו עד כה.

עוד נטען כי קבלת הבקשה תאיין הלכה למעשה את מטרת התפיסה והצו שלשמו הוצא והכל כמפורט בדו"ח החסוי וחומר החקירה אשר הוצגו לעיונו של בית המשפט.

4. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, לרבות בישיבה מיום 27/1/14 ולאחר שעיינתי בבקשה, תגובה, דו"חות החסויים וחומר החקירה שהוצג לעיוני - נחה דעתי כי כלי הרכב נתפס כדין בהתאם לסעיף 32(א) לפקודה.

לעניין זה יש לזכור כי כל אחת מהחלופות המנויות בסעיף 32(א) לפקודה עשויה לשמש מקור נפרד לתפיסת חפץ ובמקרה דא שוכנעתי כי קיים יסוד סביר להתקיימות לפחות חלופה אחת. כאמור ב-בש"פ 342/06, חב' **לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מ"י** (2006):

"... תפיסת חפץ לצורך חילוטו מאחר שהוכתם בכתם עבירה, בין כיוון ששימש לביצוע העבירה, בין שניתן כשכר בעד ביצועה, ובין שניתן כאמצעי לביצועה, צופה פני עתיד ההליך המשפטי וסיומו. תפיסה זו מיועדת לאפשר למערכת אכיפת החוק לממש את סמכות הענישה שניתנה בידי בית המשפט לחלט חפץ הקשור בעבירה במסגרת העונש הנגזר על העבריין, ומשקפת את גישת המחוקק לפיה פגיעה בזכות הקנין לגבי חפץ שהוכתם בעבירה מבטאת עונש ראוי בנסיבות מתאימות. שאלה היא, באלו נסיבות החזקתו של תפוס בידי המשטרה לתכלית זו היא ראויה, ובאלו תנאים ראוי לשחררו, כדי להבטיח שלא תסוכל יכולתו של בית המשפט, בבוא העת, להורות על חילוטו...".

(וראה גם ב-בש"פ 9469/09, **זיאדנה נ' מ"י** (2009)).

5. כלי הרכב נתפס כדין מכוח צווים שיפוטיים.

אמנם, כטענת ב"כ המשיב, השיקולים בעת תפיסת החפץ והשיקולים בעת הוריה על המשך החזקתו שונות המה, אך התפיסה בוצעה ביום 2/12/13 והבקשה הוגשה כבר ביום 16/12/13.

וחשוב מכך - עסקינן בחקירה גלויה טרייה רחבת היקף ועל כן, בשלב זה, צרכי החקירה והאינטרס הציבורי שתכליתו להבטיח את בטחון הציבור ותקינות הליך החקירה והמשפט - גוברים על הצורך לצמצם את הפגיעה בזכויות היסוד של הנחקר, החשוד או הנאשם.

לעניין זה יש לזכור כי המחוקק הבחין בין האיזון הנדרש בין האינטרסים ה'מתגוששים בזירה' בסמוך לאחר תפיסת כלי הרכב לעומת האיזון הנדרש בחלוף פרק זמן של 6 חודשים (ראה: סעיף 35 לפקודה).

6. מעבר לכך - לאחר עיון בחומר החקירה, מצאתי כי הראיות שנאספו עד כה מעידות על קיומו של יסוד סביר שהחקירה תבשיל לכתב אישום ולמשפט וכי אם יורשעו החשודים בפרשה יביא הדבר לחילוט כלי הרכב שבמחלוקת (וראה גם: בש"פ 5769/12, **מזרחי נ' מ"י** (2012), על האסמכתאות המפורטות בה).

יסוד סביר זה אף התעצם בשלב זה ולעניין זה ראה גם את דברי כבוד השופט ד. פיש בהחלטתו מיום 12/12/13 בבקשת מר אבו מוך ואחרים להשבת תפוס במסגרת פרשה זו (ע"ח 16148-12-13, **מוחמד אבו-מוך נ' מ"י** (2013)).

כך גם שוכנעתי כי יש תשתית ראייתית לכאורית לקיומה של זיקה בין החשודים בפרשה לבין כלי הרכב ופוטנציאל לחילוטו העתידי.

7. המבקשת מצידה לא תמכה את בקשתה בתצהיר כדבעי לאימות העובדות המפורטות בה. כך גם למרות שביום 23/1/14 הוגש תצהיר 'בג"צ', בחרה המבקשת שלא להתייצב לדין בבקשתה.

זאת ועוד. כל שצורף לבקשה הוא צו החיפוש ודו"ח התפיסה. לשון אחר: לא צורף לבקשה כל מסמך שיש בו כדי לתמוך בטענות המבקשת באשר לבעלותה בכלי הרכב, השימוש בכלי הרכב, אופן מימון רכישת כלי הרכב והחזקתו כמו גם נתוניה הכלכליים.

יתירה מכך, במהלך הדיון לפני נטענו טענות סותרות באשר ליכולתה הכלכלית של המבקשת ומרביתן ככולן סותרות לכאורה את הנתונים שעולים מחומר החקירה.

לא זו אף זו - בבקשה אמנם מצוין כי כלי הרכב נתפס כאשר מר אבו-מוך היה בביתה של המבקשת אך מעבר לכך אין כל ציון באשר לקשר שבין השניים. בדיון לפני, טען ב"כ המבקשת כי המדובר בקשר רומנטי וביקש שלא להרחיב מפאת צנעת הפרט. ברם, לא ניתן לטעון להעדר קשר בין המבקשת לבין מר אבו-מוך ועסקיו מזה, ולבקש שלא להרחיב בדבר מערכת היחסים בין השניים, קל וחומר להוכיחה, מזה. מכל מקום, חומר החקירה שנאסף עד כה תומך בעמדת המשיבה באשר לקשר שבין כלי הרכב לבין המעורבים בפרשה וסותר לכאורה את טענת המבקשת.

יש לזכור כי המרשם הינו דקלרטיבי גרידא ועל כן, עצם העובדה שקיים רישום פורמאלי של כלי הרכב על שם המבקשת במשרד הרישוי, אינו מהווה הוכחה לזכותה המהותית של המבקשת בכלי הרכב (ראה למשל: בש"פ 5769/12, **מזרחי נ' מ"י** (2012); ע"א 1680/03, **לוי נ' ברקול**, פ"די נח(6) 941) ואינו שולל זיקה זו.

8. גם טענת ב"כ המשיב כי נוכח הרכוש שנתפס עד כה אצל מר אבו-מוך מתייחר הצורך בתפיסת כלי הרכב לצורך חילוטו בסופו של הליך לא הוכחה וסותרת לכאורה את החומר שלפני. בשים לב להיקף העבירות המיוחסות למעורבים בפרשה והממצאים שנאספו עד כה - התרשמתי הפוכה היא.

9. לפיכך, המשך החזקת כלי הרכב משרתת תכלית ראויה המשתלבת עם מקור הסמכות.

10. יחד עם זאת, גם במקרה דא יש צורך להמשיך ולבחון האם ניתן להשיג תכלית קונקרטיית זו באמצעי

אחר לבד מהמשך תפיסת הרכוש על דרך קביעת "חלופת תפיסה", תוך איזון בין האינטרסים השונים ה'מתגוששים בזירה': מחד גיסא, האינטרס הציבורי שבשמירה על מצבת הנכסים של החשודים בפרשה עד לסיום ההליך הפלילי בעניינם באופן שיאפשר את חילוטם העתידי והרצון למנוע מהחשודים בפרשה להינות ולהפיק תועלת מרכוש אשר על פי החשד ועל בסיס ראיות לכאורה נעבר בו עבירה או שימש כשכר עבורה; מאידך גיסא, האינטרס הפרטי של החשודים בפרשה אשר עודם בגדר חפים מפשע בשלב בו מבקשת המשיבה לפגוע בקניינם (או של אדם אחר המחזיק בו מכוחו) ולמנוע מהם את השימוש בו.

במסגרת זו, שומה על בית המשפט לבחון האם ניתן לשחרר את כלי הרכב באופן ובתנאים ששיגו במשולב ובאורח מידתי ומאוזן את תכלית התפיסה ומימוש החילוט בסיום ההליך הפלילי תוך פגיעה פחותה בזכות הקניין של הטוען לבעלות בו (והשווה: ע"פ 5763/12, מ"י נ' בן יעיש (2012), על האסמכתאות המפורטות בו; בש"פ 9469/09, זיאדנה נ' מ"י (2009)).

11. לאחר ששקללתי את מכלול האינטרסים הנוגדים ואת נסיבות מקרה דא ובכלל זה, הצורך בזמינות כלי הרכב, ערכו הכלכלי, נתוני הפרשה וחומר החקירה שנאסף עד כה כמו גם נתוני המבקשת העולים ממנו - מצאתי כי ניתן להשיג את האיזון הנאות והמידתי על דרך "חלופת תפיסה" תוך קביעת תנאים וסייגים.

12. לפיכך, אני מורה על השבת כלי הרכב למבקשת בכפוף לכל התנאים הבאים:

12.1 המבקשת תפקיד בקופת בית המשפט במזומן או בערבות בנקאית סכום השווה ל-50% משווי כלי הרכב ביום התפיסה (2/12/13), על פי חוות דעת מומחה שתומצא לבית המשפט;

12.2 המבקשת תרשום שעבוד ועיקול על כלי הרכב לטובת המשיבה במשרד הרישוי. מסמכי השעבוד והעיקול ימסרו למשיבה;

12.3 המבקשת תבטח את כלי הרכב גם בביטוח מקיף כאשר המוטב על פי הפוליסה תהיה המשיבה. פוליסת הביטוח תומצא גם למשיבה;

12.4 המבקשת תתחייב שלא לבצע כל דיספוזיציה בכלי הרכב, אלא לשם חילוטו על ידי המשיבה ולהעמיד את כלי הרכב לרשות המשיבה ככל שיוחלט על חילוטו. להבטחת התחייבות זו תחתום המבקשת על התחייבות עצמית בסך של 100,000 ₪.

יוער כי בבואי לקבוע את התנאים, ובעיקר את סכום ההפקדה הכספית, נתתי משקל להבטחת מימוש התכליות שבגינן נתפס כלי הרכב מלכתחילה המצדיקות את הבטחת זמינותו המיידית של כלי הרכב, וליחס שבין התנאי הכספי לבין ערכו הכלכלי של התפוס וכן לנתונים וחומר החקירה, הן באשר לפרשה והן באשר למבקשת.

המשיבה תדאג לאסוף את תיקי המשטרה תוך 10 ימים מהיום.

לצדדים נתונה זכות ערר.

המזכירות תמציא עותק ההחלטה לצדדים בדואר רשום עם אישור מסירה.

ניתנה היום, י"ט אדר תשע"ד, 19 פברואר 2014, בהעדר הצדדים.